Ч. 201. Чернівці, четвер дня 12. (24.) вересня 1896. Рочник XII.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ виносить
на цілий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . . 1 „ — „
для заграниці 20 рублів або 40 франків.

Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

ВИХОДИТЬ

щодня кромі неділь і руских сьвят о год. 5. по пол.

Редакция і Адмінїстрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2.)

Оголошеня приймає ся за оплатою 6 кр. від стрічки; а в „Надісланім“ по 10 кр. від стрічки.

Гадки бувшого москвофіла.

(Статї надіслані).

(Конець.)

15. Робота наших москвофілів не об'единительна, а властиво кириняча і деморалїзуюча.

В однім із недавних чисел „Буковини“ сказано було, як то москвофільскі часописи деморалїзують читателїв, хоть би і тим, що за них платити не конче треба. Пригадати ще, що ся наша партия при кождій нагоді вяже ся з нашими найлютійшими ворогами, щоби пошкодити справам вже не то руским, а навіть загально-славяньским, та припімнувши, що в неї брак ясно означеної мети (тарабарщина!), то вийде, що наше москвофільство справдїшна хороба-паразит, котрий не істнує сам по собі, а тільки на то, щоби нищити другий здоровий орґанїзм.... Або що за здорову цїль можуть мати редактори москвофільских ґазеток, писаних мовою з одної сторони далекою від ідеалу москвофільства, а з другої загалом читачів зле зрозумілою? І як вяло — як би против волї, як би з примусом або за напасть — редаґують ся і виходять ті ґазетки! Просто мов на глум!

16. Як далеко нам до об'единеня?

Відкритою тайною уважати можна, що москвофільство наше численно є далеко слабше від сторонництва народовского. Потім звістним також є фактом, що ряди его з кождим майже днем ріднїють, та що особливо сметана москвофільства, его сьвіжі і молоді сили постепенно к нему охоложують ся. Зваживши вкінци що наша публична школа тепер так устроєна, що ледви чи буде витворювати на дальше материял москвофільству — то ясно, що в довшім або коротшім часї у нас і послїдні слїди кацапства мусять затерти ся.

Бажаючи однак, щоб теперішні наші москвофіли не тратили сил надаремно на неможливі, а тому і безумні свої мрії, та щоб не чекали, поки аж все лагодячий час їх не навчить розуму, або зовсїм не зітре з лиця землї, але щоб і они віддали свої сили для услуги народу, котрого они, будь-що-будь, є дїти, а нарештї, щоб вже раз хоть перестали спиняти противну роботу народовців — я хочу при кінци сих моїх роздумовань застановити ся ще раз над питанем: „як далеко нам до об'единеня?“

Многе на рахубу сего питаня можна найти розкинене у попередних сих моїх гадках. Тепер остає ся менї розглянути его ще з увагою на дїйсну полїтичну нашу ситуацию.

З огляду на положену взасадї мною мисль о москвофільстві в загалї можуть декотрі спитатись так: „Але чи се гарно? чи гарно визутись так із ідеалу і пійти на службу прозаїчної реальности?“ На се я відповім, що підрядний ідеал не повинен становити нїколи для нас цїли, лишень найвідповіднїйшу дорогу до цїли, се-б то до ідеалу висшого (щастя народу); а коли та дорога буде воздушна, і не ме числитись з обставинами дїйсности — то ми тодї замісць подвигатись до мети, будем сидїти хорошенько дома на печи, та хиба нарікати на дощ... Ми за богато може спутані, або що найменьше заанґажовані окружними обставинами, щоби могли так тільки, без огляду на наших сусїдів хотїти і робити, що нам збреде на розум.

Народи, з котрими ми по волї Провидїня призначені жити в однім орґанїзмі державнім — сї народи нїяк не мають інтересу в тім, аби ми мали з'єдинитись з Москалями в одну цїлість народну; противно, найважнїйші чинники у нашій державі навіть впрост сему противні (Поляки, Мадяри, Волохи, ба навіть таки нїби-то холоднокровні Нїмцї). Що на взаїмні наші відносини до сих вельми поважних чинників ми мусимо уважати, у тім увіримось чей-же, припімнувши собі, як душно приходить ся нашим братям Чехам (властиво Молодочехам), котрі не пошукують з Москалями нїякого об'єдиненя, а тільки дружелюбно з ними кокетують. Та бо незабувати ще тре-

8)

ФРІЦ РАНДЕЛЬ.

Повість з норвеского

Хр. Вінтерґієльма.

—

(Дальше).

Панї Віртова не посїдала властиво великих відомостий, однак любила стародавну науку, котра не наносить душі небезпеченьства надто відважними думками, але підносить домашню товарискість хорошими поучаючими дрібницями, що оповідають про тонкі і нїжні розгалуженя людского духа. Єї домашним богом в тій науцї був проповідник Ворм, котрого она особливо тодї окружила великою прихильностію, коли він в однїй ілюстрованій недїльній часописи напечатав лист до одної панї про ортоґрафію і постарав ся о те, що пізнїйше приходили люди до неї і говорили: „Ах мій Боже, як се інтересно, панї Віртова: Се вам прецїнь присьвятив пастор Ворм сей лист, як інтересно!“ Ведель Стенерзен попав також в неласку, коли панї Віртова довідала ся, що він назвав Ворма „єї духом.“ Она була іменно горда так на Ворма, як і на своє гербатяне товариство, між котрим плекав ся той дух. До того ортоґрафічного товариства з гербатою запросили раз були ще давнїйше Фріца і він дав себе научати відчитом отця проповідника про тверді і мягкі співзвуки. Сей відчит згорнув всї панї в кружок, що слухав з напруженою увагою, а паню Віртову спонукав до скарги, що тепер хотять при науцї дїтий попсувати мову, в котрій написане слово боже.

Кляра відзивала ся сего вечера дуже мало. Она була дуже звичайно убрана і подавала гербату. Те, що відповіла Фріцови, коли він старав ся раз того вечера почати з нею розмову, видалось ему дуже малозначним. Дома чула ся іменно пригнетена через матір, що після кождого виявленя думок завсїгди обзивала ся: „Не уходить для молодої дївчини, моє дитя, висказуватись так свобідно.“

Мати найбільше причинила ся також до довершеня заручин з Аазумом, чоловіком, що перед недавним часом засновав інтерес, що мав, як здавало ся, добрі вигляди.

Отже Фріц кинув оком на гуляючих. Була се послїдна тура французскої і она танцювала власне там на горі в кутї.

Щось було в порушеню єї плечий, котрим піддержувала на хвилю фалди своєї сукнї, що звернуло его увагу. Рамя було повне, але не округле, скорше трохи плоске на зверхній сторонї, а при тім спостеріг він мягку, певну лїнїю, що в лікти відділяла горішню часть рамени від долїшньої.

Се спостережене опанувало его око цїлковито і прикувало его погляд до єї особи. Она мала ґустовно убрану ясно-зелену сукню, а в каштановато брунатнім волосю пів-вінець з зелених листків і конвалїй. Правильне лице з гладким, білим чолом, брунатні очи, котрі в тій хвилї були закриті широкими, форемними повіками, малі, розкішні уста, у котрих горішна губа пікантно вигнута, але тілько легко, так що було видко трохи блеску білих зубів — все те одержало в танци і з горяча надзвичайну сьвіжість, міжтим коли вираз був більше рівнодушний, як оживлений. Панував спокій так в єї виразї, як в рухах. Але ті рухи були такі звинні і в своїм спокою такі гнучкі, що Фріц слїдив за кождим єї рухом з ростучою увагою. Не була она властиво збудована гожо, як тополя, але тонка в станї і молоденька, хотяй не суха.

Пробивала ся певна сила і повнота в єї формах. Що найбільше притягало его очи до єї постави, хотяй она на око стояла тихо і рівнодушно, була та прикмета, що форм тїла можна було неначе всюда догадуватись, хотяй єї одїж не була на се вирахувана. Коли легко летїла в танци, коли стояла тихо і зміняла ноги, щоби відпочати, коли обернула ся на-пів до свого танцера, завсїгди були лїнїї тїла так сильні і певні, що можна було догадатись дальшого.

Фріц глянув раз і другий на єї нареченого Аазума. Він стояв остовпілий в подивлюваню, а его трохи придуркувато-щасливий вираз показував, що він єї тілько так бачив, якою она хотїла бути: пориваючою, неуданою молодостию. Не було найменьшого слїду естетичного чутя в его огляданю, але хотяй би він навіть спізнав був у Фріца той від часу до часу блискаючий огонь в очах, то такой не знати, чи був би набрав якого підозріня, що естетика того-ж не обертає ся в тій хвилї в холодній, чистій атмосфері культурного музея.

Коли по скінченім таньци дала випровади-

ба, що нарід ческий — то не Русини, а нарід не до порівнаня від нас і культурно і полїтично розвитїйший, ба до того розвитий, що може сьміло видержати порівнане з кождим західно-европейским народом.

. . . .

Тим, що готові нас за таке, на їх взір може „не ідеальне", арґументоване засудити, ми ще раз пригадуємо, що іде тут річ о два після нашої гадки цїлком однакового достоїньства ідеали (се-б то об'єдиненя і відрубности). А тим, що готові нам кинути фразу: „чесна смерть лїпша нїж стидне житє" — ми супокійно кличем, уважно розважити: чи смерть, котра їх неминучо жде, дїйсно чесна, і чи з другої сторони житє присьвячене добру народа на самім дїлї може бути стидне?

Для розважного досить.

Т. з над Прута.

Допись з України.

(Про памятник Катеринї II в Катеринодарі).

Нащадки Запорожцїв, чорноморські козаки, споружають в Катеринодарі памятник Катеринї II, тій самій Катеринї, що р. 1775 зруйновала Січ, а р. 1783 завела на Українї крепацтво.

Ідея памятника така:

На високому постументї — велитенська постать цариці з берлом і державою в руках. На підставі постументу фіґура князя Потьомкіна (теж великого „добродія" України), котрий звертає грамоту в сторону останньої старшини запорожської і першої чорноморської: військового судиї Антона Головатого, кошового отамана Сидора Білого і військового осаула Чепіги. Головатий читає грамоту, Білий слухає, а Чепіга хрестить ся (?). По другий бік Потьомкіна — запорожські знамена, сурми, котли, хлїб-сіль на столї та булави. Ззаду памятника кобзар з бандурою сьпіває славу цариці:

Ой годї-ж нам журити ся, пора перестати:
Діждали ся від цариції за служби заплати,
Дала хлїб-сіль і грамоти за вірниї служби,
От тепер ми, рідне братя, забудем всї нужди.
Дякуймо-ж царицю, молїмо ся Богу,
Що нам показала на Кубань дорогу.

Далї йде список всїх побід чорноморського, а нинї кубанського війська і всїх його отаманів од р. 1788 по нинї.

Не правда — ідея гарна?

Собака з вдячностю лиже палку, якою її побито; нарід, якому відняли вільности його, автономію, зруйновали економічно і морально, а врештї дали в неволю панам, з своїх трудових копійок споружає памятник гнобителеви свому — Катеринї II, проклятій дїдами в піснї за те, що „край веселий, мир хрещений тай занапастила."

Чи можна дійти до більшої деморалїзациї? з обуренем задаєш собі питане, але заразом чуєш, що обурене те звернено не на нарід сам, ту забиту і несьвідому масу, що в темнотї своїй сама не відає, що чинить, а на тих паразитів народних, вийшовших часто з народа, що захоплені бакханалїєю безкарного злочинства в сучасній абсолютичній Росиї, здобувають ся на найобразливійший глум над народом, здвигаючи на трудові мужицькі гроші памятник кривдникови того-ж таки народу.

До кого-ж належить сама ідея памятника? поспитаєте. Певно якийсь ворог України поглузував так гірко над долею волелюбного народу, змусивши його словами кобзаря висьпівувати славу Катеринї II.

Ото-ж нї... Ідея памятника належить до людини, яка не червонїючи мала сьміливість називати себе другом Шевченка, „дзвонаром невмирущої слави поета-страдальника," якій деякі Українцї пишуть дїфірамби, а „Зоря" аж двічи містить портрет поміж справжнїх діячів українських.

Словом — людина та художник М. Микешин, померший на початку сего року, вславившись попереду виданем ілюстрованого „Кобзаря", з неможливо гидкими ілюстрациями власної композициї, де Українцї скидають ся на жидів в обідраних лапсердаках, а Українки на відьом з Лисої Гори.

Натурально, д. Микешинови, яко не Українцеви, чужа була історична минувшість нашого народу; йому байдужі були ідеали народні й ті кривди, як звиш 200 лїт чинить московський уряд Українї. Микешин, яко людина з певними полїтичними поглядами, а то й зовсїм без вєяких поглядів, не збагнув може всеї гидоти власної ідеї памятника Катеринї II, що мав стати на Українї й від Українцїв.

Тому то ми й не можемо мати особливої претенсиї до Микешина, а обмежимо ся тим, що зареґеструємо ступінь його ідейности, приязни до Шевченка, того апостола правди й волї, а також відносини до українського народу.

Нам гірко лиш за тих Українцїв, що тепер, в час розгорненої вже у нас сьвідомости національної, не вміють одрізнити полови від зерна і рядом з ідеально чистим Шевченком ставлять неохайну морально постать московського художника Микешина, котрий останним вчинком своїм виявив, як далеко стояв від духовної сторони „поета-страдальника"...

Мих. К—ий.

НОВИНКИ.

Чернівцї, дня 23-го вересня 1896.

Іменоване. Старший судовий радник у Львові др. Віктор Корн іменований радником двору і фінансовим прокуратором у Львові.

Відзначеня. Радник двору і фінансовий прокуратор у Львові др. Кароль Кунц одержав з нагоди переходу на пенсию командерский хрест ордера Франц Йосифа. Окрім того одержали ордер зелїзної корони III-ої кл.: старший радник при львівскій фінансовій дирекциї др. Фридрих Рібенбавер і бар. Юліян Бруніцкий в Підгірцях. — Повітовий комісар в Жовкві Оскар Лїдль одержав титул і характер секретаря намістництва.

Адміністрацию рим. кат. парохії у Вашківцях одержав сотрудник з Чернівцїв кс. Штайнбах.

Нова руска школа в Тернополи. Недавно ухвалила тернопільска рада громадска, що в мужескій школї міскій на передмістю Микулинецкім має завести ся викладова мова руска. Тернопільский маґістрат удав ся сейчас до галицкої краєвої ради шкільної о потверджене сеї ухвали. Що ухвала, котрої домаґали ся тернопільскі Русини справедливо вже від кількох лїт, буде затверджена, о сім нема що сумнївати ся; але треба би бажати, аби галицка краєва рада шкільна затвердила ту ухвалу як найскорше, так що з 1-го жовтня можна би учити вже по руски. О се повинні постарати ся заступники Русинів в краєвій радї шкільній.

Товариство православних даскалів на Буковинї. Дня 16-го с. м. в Кіцмани відбули ся перші загальні збори новозаснованого товариства даскалів. Зрана відбуло ся в православній церкві богослужене, а о 11-ій год. перед полуднем почали ся збори в домі кіцманьского даскала Зосима Евстафієвича. Збори відкрив п. Іван Коссован, даскал з Витилївки, гарною промовою, в котрій пояснив цїль сего товариства, іменно поліпшене матеріяльного биту православних даскалів. По тім вибрано предсїдателем зборів кіцманьского пароха о. Гомівку. П. Коссован відчитав і пояснив статути нового товариства, з котрих ви-

---

тись при рамени свого танцера, зайшов їй Фріц дорогу в сусїднїй комнатї і сказав:

„Чи маєте вільний танець для мене, панно Вірт?"

„І ви питаєтесь так пізно?" відповіла з веселою усьмішкою, відвертаючись при рамени танцера на половину і звертаючись до Фріца. „Думаєте отже, що мене так мало анґажують, що ще тепер..."

„Я радо признаю...," зачав Фріц з перепрошуючим уклоном.

„Добре, добре, зачекайте трохи. Подивіть ся самі, чи маю ще який вільний танець," сказала она, підносячи єму вахляр, на котрім був притверджений порядок танцїв.

„Я не сьмію, певна річ, мати надію, але думаю, що може щастє допоможе відважному... і власне заходить тут сей випадок; отже полька — красно дякую!"

Поклонили ся собі і розлучили ся. Але коли вписував своє імя до порядку танцїв, поглянув на еї рамя біле, прозоре, повне і нараз виринула перед ним згадка на перше біле, округле рамя, що обіймало его за шию і притискало до любячого серця: те саме заокруглене, та сама повність. Але який був той вираз відмінний тут своєю тїлесною принадою і ґрацнєю! Він не міг зрозуміти, що не завважав був того нїколи.

„Ти, Фріц" сказав Ведель Стенерзен, котрий в тїй хвили приступив до него, „менї страшенно нудить ся. Хотїв бим натурально анґажувати панну Віртівну, але цїлий довший танець не хотїв би з нею танцювати, як ти сам можеш здогадати ся. Я гадаю, що найкраще дати би спокій, але чи ти думаєш, що випадає?"

„Можеш еї спокійно анґажувати," відповів Фріц, беручи свого приятеля попід руку, щоби завести его до буфету на склянку пунчу. „Я дивив ся в тїй хвили до еї розкладу танцїв і она заанґажована до всїх танцїв; останний танець, що ще був вільний, дістав ся менї."

Ведельови здавалось, що пізнає на Фріцу дещо з давного огню — давного жару, і спитав дуже здивований: „Хочеш танцювати з провінціоналкою? І се кажеш в такім задоволенім тонї? Що властиво стало ся з тобою?"

„Нїчо більше, як те, що буду танцювати польку — то на дїлї дуже хороший танець, як має ся даму, що танцює добре." І взявши за склянку, кликнув: „На твоє здоровлє!"

Ведель став трохи підозрівати; він знав норови Фріца надто добре. Підчас остатного року стали его вдача і вигляд трохи рівномірнїйші і одностайнїйші, а в певнім взгляді сухійші і сильнїйші, наче як корінь виросте у пень. Але тепер пробивала ся у Фріца назад така живість, що надавала огню его очам, сили і житя его чертам і гнучкости его поставі. Ведльови зробило ся дивно тепло коло серця і він чув, як ему било ся серце. Він не був постійний; як залюбив ся в Клярі, то ще й нинї сидїло ему терне в серци. Тому лежав якийсь закид в его тонї і виразі, як він, нахиляючись до Фріца, сказав притишеним голосом; „Памятай, що она заручена — она за добра на се, щоби з нею грати ся."

Фріц став пурпуровий, піднїс голову з відважним, уперто визиваючим поглядом і сказав: „Навіть, як би ти мав слушність — а в тім випадку не маєш еї — то й тодї, не прислугувало би тобі право робити менї закиди."

„Я на всякий спосіб маю." — Ведель мав замір відрубати уразливо і пристрастно, але він перервав речене, викрутив ся на обцасї і віддалив ся нагло, а Фріц глядїв за ним з глумливим усьміхом. Єго майже поривала охота стати там побідителем, де упав такий хороший, молодий чоловік, як Ведель.

Хвильку пізнїйше Ведель вернув ся назад, подав Фріцови сердечно руку і сказав:

„Будьмо знову приятелями! Я унїс ся трохи, чуєш Фріц, — ти знаєш, що я думав добре."

Але у Фріца лишила ся маленька скалинка у серци, коли подавали собі руки.

Небавом потім ішов він рука в руку з Клярою до салї танцїв. Коли клав руку на еї стан і станув в ряд танцюючих, кинув мимовільно оком по сорокатій, рухливій товпі заміта́ючих суконь, між котрими уносились пари, панове завсїгди як кермуючі, панї з відверненим лицем, як би хотїли виминути враженю, що в вирі, котрий пірвав їх поневільно, опускають їх змисли. Танцерку Фріца мож було легко провадити як перце, він хотїв навіть чути щось біль-

ходить, що оно є чисто добродійним. Дійсні члени — а ними можуть бути лише православні даскали — платять річно 5 зр. вкладки або 50 зр. раз на все. Товариство має спомагати своїх членів, нести поміч вдовам і сиротам по членах та піддержувати тих членів, котрі стратили посаду або стали калїками. При виборі видїлу став головою товариства п. Іван Коссован з Витилївки, а членами видїлу пп. Юрій Настаси з Чагра, Василь Шкраба з Бергомету над Прутом, Василь Гнїдий з Валяви, Зосим Евстафієвич з Кіцманя, Тодор Горецкий з Шипинцїв і Антін Дияконович з Веренчанки. Покровителем товариства іменовано впр. митрополита Аркадія Чуперковича, котрому вислано заразом привітну телеґраму. Слїдував ще поучаючий відчит п. Івана Коссована про лихе положенє православних даскалів; відчит скінчив ся внесенем, щоби видїл внїс до компетентних властий основне меморандум і зажадав для даскалів річної платнї 600 зр. П. Ґебюк з Брязи говорив о обовязках даскалів. Почетним членом товариства іменовано кіцманьского пароха і протоєрея о. Гомівку. Відсьпіванем многолїтствій закінчили ся збори. Дай Боже, щоби нове товариство могло поліпшити незавидну долю православних даскалів, а оно може бути певне, що в тім взглядї знайде піддпору у всїх щирих Русинів. Не так оно буде, коли би не дай Боже товариство зійшло на манівцї і уважало своєю головною задачию, сїяти між своїх членів роздор і ворогованє. В статутах цїль виразно визначена, о то має товариство старати ся в імя справедливости!

Д-р Євсевій Черкавский, бувший інспектор ґімназиялььний, опісля професор університетский, бувший посол до сойму галицкого і до ради державної, упокоїв ся в понедїлок о 2-гій год. пополудни у Львові на запаленє легких. Покійний уродив ся дня 4-го лютого 1822 р. в Тучапах, в повітї яворівскім, де его отець був сьвящеником. Науки ґімназияльні покінчив в Перемишли і у Львові. В р. 1840 вступив на видїл фільозофічний в унїверситетї львівскім, а в р. 1842 став доктором фільозофії. Опісля до року 1848 був порофесором ґімназияльним в Тарнові, потому в академичній ґімназиї у Львові, а при змінї системи наук ґімназияльних зістав провізоричним інспектором. З того часу затямили его добре ті, що по блаженних часах давної фільозофії ішли на перший огонь до матури. В р. 1855 зістав дійсним інспектором шкільним для всхідної Галичини і Буковини, а в р. 1860 віддано єму також надзір над ґімназиями західної Галичини. В р. 1864 після звістної пригоди в Кракові пішов на інспектора середних шкіл в Стириї і Каринтиї до Градця. В р. 1868 вернув назад до Галичини на давнє своє становиско. В р. 1871 зістав професором фільозофії в львівскім унїверситетї і оставав на тім становиску до р. 1892, по чім пішов в пенсию. В часї професури був три рази ректором і кілька разів деканом видїлу фільозофічного. Був також директором львівскої екзамінацийної комісиї для кандидатів на учителїв шкіл середних. В р. 1875 – 1884 був членом галицкої ради шкільної краєвої з рамени міста Львова. В р. 1885 дістав титул і характер радника двору; мав кілька ордерів і був почетним громадянином міста Львова і кількох ще иньших галицких міст. Полїтичну дїяльність розпочав покійний з р. 1866, коли его вибрано до галицкого сойму з більшої посїлости округа чортківского; з того часу засїдав в соймі без перерви. Від р. 1869 — 1893 був також послом до ради державної і засїдав аж до р. 1888 лиш з короткими перервами в спільних делеґациях. — Був се чоловік великих спосібностий і міг був ними богато послужити свому народови, з котрого вийшов, але — на жаль — Русь мусїла зачислити его до того гурту перекинчиків, що пійшли на вислуги сусїдам і разом з ними навіть аґресивно йшли против свого народу...

Порядки в Чернівцях. Вже нераз мали ми неприємну нагоду вказувати на недостатки порядку в нашім містї. Нам здає ся, немов компетентні сфери уважають наше місто так далеко посуненим на всхід, що не все треба брати докладно. Але випадок, о котрім хочемо тепер писати, доказує, що иноді в нашім містї навіть лупій може розпаношити ся і пакостити порядним людям. Минувшої пятницї переходив вечером о $^1/_2$ 9 год. один урядник через ринок. При собі мав пса, котрий носив приписану марку і каганець. Нараз надбігають два чи три лупії і хочуть пса зловити. Аби тому запобігти, урядник притиснув пса до землї, а міжтим на право і лїво свищуть шнури лупіїв. Урядник удав ся в бік, але при тім трутив одного лупія. Та за се дістав він два рази шнуром по лици! Збігли ся люди, а вкінци надійшов і полїцай. Коли-б хто думав, що він взяв в оборону урядника перед брутальностию лупіїв, то дав би доказ, що не знає черновецких порядків. У нас звичайно полїцай є на те, аби оборонити своїх одномишленників. Так і сим разом: приступаючи до урядника, він крикнув: „Що ви тут хочете?“ Се і була цїла поміч „сторожа порядку.“ Урядник передав цїлу справу судови. Ми нарочно подаємо сей випадок до публичної відомости яко новий додаток до характеристики “порядків“ в нашім містї.

При другій народній школї на ул. краєвої палати в Чернівцях іменовано учителями-помічниками Кароля Сімона і Йосифа Подвишиньского.

Смерть від грибів. В Хлопах коло Комарна отруїла ся грибами минувшої суботи родина Андрія Роги, зложена з 4 осіб. Ті грибн, серед котрих находило ся богато їдовитих, приніс з лїса 16-лїтний син господаря. З'їли їх на вечеру, а кілька хвиль потім занедужала цїла родина серед познак отроєня. Три трупи наповнили хату, а четвертий (отець) боре ся зі смертию. Помимо того, що зараз пізнали всї, що недуга родини пішла від їдовитих грибів та що лїкар живе дуже близько села, візвано его аж по смерти матери, три години по вечери.

Про крадїж в школї реальній в Кракові, о котрій ми перед кількома днями згадували, пишуть з Кракова: Тутешна полїция викрила виновника крадежи в особі 22-лїтного слюсарского челядника Станїслава Скульского. Скульский, окінчивши 2-гу клясу ґімназияльну, пішов до слюсаря, але той вскорі его прогнав за лїнивство. Вже яко хлопець в термінї отворив він витрихом в монастири Реформатів двері келїї і украв зі столика ґвариява 300 зр., а вмішавши відтак до тої крадежи орґанїста, звалив вину на него, а сам викрутив ся від кари. Відтак, як тепер викрило слїдство, допустив ся Скульский цїлого ряду крадежий, головно по костелах і школах. Взагалї той злодїй має на своїй совісти 19 вломів. — Про теперішну его крадїж пишуть: Пять мінут перед 10-ою годиною в ночи вийшов зі шкільного будинку з забраними грішми. Покищо не знав, кілько має гроший, і сказав до спільника: „Маю тисяч „гвоздїв“, т. є. тисяч зр. Укривав ся перед поліциєю і хотів виїхати з Кракова, одержавши з подїлу 1.250 зр. Не міг всїсти до поїзду на краківскім двірци, бо бояв ся комісаря Костшевского, отже поїхав фіякром до Лобзова; там не дістав білєту, то-ж наймленою фірою вибрав ся до Забержова, де звернув на него увагу дозорець зелїзничого шляху Барич і повідомив полїцию, котра зловила злодія. При арештованім найдено около 1.000 зр., часть гроший була закопана в зелїзничім насипі під Краковом і ті гроші називав він „воєнною“ касою. Там були закопані в ріжних місцях три банкноти по 100 зр. Однако гроші в тих касах не довго лежали, бо Скульский скоро їх пускав на нічних гулятиках.

Телєґрами „Буковини“.

З дня 23-го вересня 1896 року.

Ляйт. Царска пара приїхала сюди вчера і від'їхала дальше до Аберден.

Льондон. Times доносить: З Севастополя виїхали чотири панцерові кораблї, три канонові і кілька торпедових пароходів. Командант сего

ше тяжкого, щоби міг своєю власною силою еї уносити, він танцював скорше і скорше, щоби тілько почути який опір, але було також щось пікантного в тій еї гнучкости, що виступала в кождій хвилї. Коли потому переходили в парах, стояв Аазум в дверях побічної комнати і виставив гладку, лису голову усьміхаючись до неї несьміло. Він відтягнув ся певно зі взгляду на свою наречену від танцїв. Коли переходили попри него, кивав до неї завзято і кивав, але Фріцови здавалось, що через еї лице перебігла якась легка тїнь. Сам Аазум слїдив очима за Фріцом. Він видїв, як той находив ся, хорошо і легко, як звертав ся цїлковито свобідно і невимушено до своеї танцерки, щоби розмавляти з нею і видїв передовсїм, як нїжно і інтелїґентно виглядало се лице з остро визначеними чертами та з вузким, острим вусиком, як очи і уста задавали питанє то знов відповідали усьміхом. Аазум не був заздрісний, але трохи невдоволений, що до свого щастя не міг додати ще власних зверхних прикмет, однак потім сам собі робив закиди: „Справдї се гріх, коли-б я хотів ще жалувати ся, осягнувши таке велике щасте, що посїдаю сю дївчину.“

Фріц і Кляра танцювали дальше і тепер здавало ся, як би він не хотїв нїколи скінчити; для него було тих кілька хвилин, що міг еї держати в своїх раменах, за мало.

„Не знаю, чи витримаю довше,“ сказала втомленим голосом.

„О, ще раз наоколо! Менї здає ся, як би я нїколи ще не танцював так, як нинї.“

„Тепер жартуєте собі з мене.“

„Нї, прецїнь можете самі чути, як менї легко з вами гуляти.“

„Але я не в силї довше танцювати — мушу бодай на хвильку відпочати.“

І они задержали ся на серединї коло крісел для пань. Один погляд переконав їх, що не було анї одного вільного крісла і Фріц предложив длятого удати ся до малої побічної комнати, котру господар називав звичайно комнатою для міґрени своеї жінки.

Кляра повела ще скоро оком по сали і переконала ся, що еї матери не було в тій хвилї, а потім вступила до кабінету. Була се мала, чотирогранна просторінь з одним вікном, закритим тяжкими оксамітними занавісами, котрі були, як і прочі прикраси комнати, темно-червоної, брунатної краски. Над високим, дубовим панельом висїло кілька малих образцїв з житя в широких, могутних рамах і множество малих чічок, котрі без пересади властиво заповняли полички, шафки і столи і причинялись до того, щоби надати малїй комнатцї цїху, що запрошувала до пестощів. На серединї комнати стояв стіл з кілька альбумами і малими кошиками, а над тим сьвітила червона лямпа, що давала притемнене сьвітло, котре видавалось задля контрасту до острого блеску бальової салї, що закривали портієри, ще темнїйшим і нїжнїйшим.

Фріц поставив два таборети коло стола, а Кляра розложила свій трен, що сягав майже до крісла коло вікна, і сїла звернена трохи в ту сторону, де він знаходив ся, але трохи віддалена від него. Він міг проте, коли она зачала переглядати альбум, оглядати еї підчас розмови зовсїм без перешкоди. Сидїла тут мов улята так, що еї фіґура видала ся ще більше гнучкою, а в червоних шовкових черевичках, що виглядали зпід стола, відкрив він малу, хорошу ніжку з високим підбитем.

Плечі і шия мали нїжне, біле тїло делїкатної, як молоко білої відтїни, а еї теплоту і краску підносив дуже користно зимний блеск стародавного нашийника з аметистів.

Хотяй не відвертала ока від нашийника, чула однак, що він оглядає еї. Але він змiркував се і сказав сейчас: „Чи сей нашийник з аметистів то спадщина?“

„Так, походить від моеї бабки,“ відповіла, випростовуючись трохи і поглядаючи скоро на нашийник, не переставала переглядати альбум.

„Чи то се не тая акторка, що грала малого князя?“ запитала і підсунула альбум.

(Дальше буде).

віддїлу фльоти дістав наказ, по одержаню телеґрами від амбасади в Царгородї злучити ся з рештою чорноморскої фльоти і впрост іти на Босфор. Фльота уряджена як на війну. Три баталїони піхоти відплинули враз з фльотою. Війско в полудневій Росиї готове до машерованя в війну.

Памятайте на Народний Дім в Чернівцях!

Рух поїздів зелїзничих
важний з днем 1-го мая 1896 після середно-европейского годинника.

Приходять	Поїзди								Відходять	Поїзди							
	поспішні			особові			мішані			поспішні			особові			мішані	
до Чернівцїв									**з Чернівцїв**								
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	11^{28}	.	.	$6^{\underline{57}}$	$10^{\underline{28}}$	$5^{\underline{50}}$			До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	3^{47}	.	.	9^{41}	$10^{\underline{29}}$	$5^{\underline{38}}$		
З Букарешту, Ясс, Сучави, Глїбоки	3^{29}	.	.	9^{12}	$10^{\underline{00}}$	$5^{\underline{23}}$			До Глїбоки, Сучави, Ясс, Букарешту	12^{03}	.	.	$7^{\underline{17}}$	$10^{\underline{48}}$	6^{16}		
З Новоселицї, Садаґури .	.	.	.	.	.	.	11^{13}	$9^{\underline{50}}$	До Садаґури, Новоселицї .	.	.	.	.	.	.	4^{30}	6^{21}

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.